2024/2313

10.10.2024

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOON (EL) 2024/2313,

11. aprill 2024,

tähelepanekutega, mis on Euroopa Meresõiduohutuse Ameti 2022. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitleva otsuse lahutamatu osa

EUROOPA PARLAMENT,

— võttes arvesse oma otsust Euroopa Meresõiduohutuse Ameti 2022. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta,

— võttes arvesse kodukorra artiklit 100 ja V lisa,

— võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni arvamust,

— võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit (A9-0107/2024),

A. arvestades, et Euroopa Meresõiduohutuse Ameti (edaspidi „amet“) tulude ja kulude kalkulatsiooni ([1]) kohaselt oli ameti 2022. aasta lõplik eelarve 115 807 269,88 eurot, mis kujutab endast 2021. aastaga võrreldes 9,48 % suurust kasvu; arvestades, et ameti eelarve koosneb liidu eelarvest eraldatud vahenditest ja tegevustuludest;

B. arvestades, et kontrollikoda märkis oma aruandes ameti eelarveaasta 2022 raamatupidamise aastaaruande kohta (edaspidi „kontrollikoja aruanne“), et on saanud ameti raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsuse ning selle aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta piisava kindluse;

C. arvestades, et ameti hanketegevusega seoses ei teatatud 2022. aasta kohta ühestki parandusmeetmeid nõudvast probleemist, samuti ei ole eelmiste aastate audititest ja hindamistest tulenevaid käimasolevaid ega lõpetamata parandusmeetmeid;

D. arvestades, et ameti sisekontrollisüsteemide puhul ei teatatud 2022. aasta kohta ühestki parandusmeetmeid nõudvast probleemist, samuti ei ole eelmiste aastate audititest ja hindamistest tulenevaid käimasolevaid ega lõpetamata parandusmeetmeid;

Eelarve haldamine ja finantsjuhtimine

1. märgib rahuloluga, et 2022. aastal tehtud eelarveseire tulemusel oli jooksva aasta kulukohustuste assigneeringutega täitmise määr 99,80 %, mis on 0,14 % võrra kõrgem kui 2021. aastal, ning jooksva aasta maksete assigneeringute täitmise määr oli 98,42 %, mis on samuti 1,10 % võrra kõrgem;

Tulemused

2. väljendab heameelt selle üle, et amet kasutab põhilisi tulemusnäitajaid, et mõõta oma iga-aastase tööprogrammi rakendamist ameti põhivaldkondades ja horisontaalses tegevuses (jätkusuutlikkus, järelevalve, ohutus ja turvalisus, lihtsustamine, digiteerimine, tehniline abi, suutlikkuse suurendamine ja strateegiline toetus); peab kiiduväärseks, et üldiselt on eesmärgid saavutatud ja täitmata on vaid väga vähesed eesmärgid, milleks on enamikul juhtudest mõjuv põhjus; märgib lisaks, et amet on saavutanud oma 2022. aasta eesmärgid kooskõlas iga-aastase tööprogrammi ja mitmeaastase strateegilise raamistikuga;

3. võtab teadmiseks, et amet on aktiivselt osalenud mitmes Euroopa rohelise kokkuleppega seotud algatuses ning pakkunud komisjonile ja liikmesriikidele tuge ja andmeid, pöörates erilist tähelepanu paketi „Eesmärk 55“ eri ettepanekutele, nagu ettepanek „FuelEU Maritime“ ja ettepanek, mille eesmärk on laiendada heitkogustega kauplemise süsteemi meretranspordile;

([1]) ELT C 73, 28.2.2023, lk 91.

4. väljendab heameelt selle üle, et amet on pärast Venemaa õigusvastast ja provotseerimata sissetungi Ukrainasse 2022. aasta veebruaris muutunud oluliseks osalejaks huvipakkuvate laevade jälgimisel ja nendest teatamisel; märgib sellega seoses, et merenduse tugiteenistus teatas Venemaa lipu all sõitvatest laevadest liikmesriikidele ja komisjonile, laevade ELi sadamate külastamisest konkreetsetele liikmesriikidele ja komisjonile ning sanktsioonidega seotud sadamakülastustest (nt söe import);

5. märgib, et ameti Maa seire teenistused jätkasid seiresuutlikkuse arendamist ja pakkumist, pannes rõhku CleanSeaNetile, Copernicuse mereseirele Frontexi huvides ja merehädaolukordade toetamisele merel ameti hädaolukorrakava raames;

6. väljendab heameelt selle üle, et amet andis komisjonile ja EFTA järelevalveametile tehnilist tuge, osaledes kontrollides, mida nad korraldasid ELi meresõiduturvalisust käsitlevate õigusaktide rakendamise ja täitmise tagamise hindamiseks ja kontrollimiseks liikmesriikides;

7. märgib, et 2022. aastal andis amet Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ametile (Europol) juurdepääsu mere- ja seireteabe teenustele, et toetada neid õiguskaitse ja organiseeritud kuritegevuse valdkonnas merel;

8. märgib, et amet säilitas 2022. aastal oma rolli suutlikkuse suurendamise tippkeskusena, rakendades IPA II projekti ning viies lõpule tehnilise abi projektid Vahemeres (Safemed IV) ning Mustas ja Kaspia meres (BCSEA);

9. tunneb heameelt ameti toetuse üle komisjonile IMOs, eelkõige sellistel foorumitel nagu MEPC, PPR ja CCC; see toetus hõlmab olulisi saaste vältimise ja kestlikkuse valdkondi, sealhulgas IMO kasvuhoonegaaside heite vähendamise strateegiat, laevanduse CO_2-mahukust, kestlike alternatiivkütuste ja -tehnoloogiate hindamist, kasutuselevõttu ja kasutamist, mereprügi ja veealust müra; rõhutab, et IMO eelseisev töö uute kütuste ja tehnoloogiate kasutamise asjakohaste nõuete ja standardite väljatöötamiseks on väga oluline nende kasutuselevõtuks nii maailma kui ka ELi tasandil;

Tõhusus ja selle suurendamine

10. märgib, et Euroopa rannikuvalve ülesannete alase koostöö uute volituste raames on amet jaganud teavet, eksperditeadmisi, menetlusi, koolitusmaterjale ja -vahendeid Euroopa Kalanduskontrolli Ameti (EFCA) ja Frontexiga; märgib lisaks, et amet jätkab tihedat koostööd Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskusega (EMCDDA), et suurendada oma tõhusust ja säästa kulusid mõlema ameti geograafilise läheduse tõttu; väljendab heameelt selle üle, et amet toetas EMCDDAt teadmiste jagamise kaudu EMASi registreerimise kohta ning EFCA jätkas mõlema asutuse raamatupidamisfunktsiooni vastastikuse varunduse tagamist; juhib tähelepanu horisontaalsele kasule, mis tuleneb koostööst ja parimate tavade kohandamisest ning et ühisalgatused ühendavad erinevaid vaatenurki, vähendavad jõupingutuste dubleerimist, parandavad õppimist ja tugevdavad osalejatevahelisi suhteid;

11. märgib, et amet on teinud tööd selle nimel, et parandada oma tõhusust ja tulemuslikkust menetluste automatiseerimise abil, et vähendada märkimisväärselt konkreetsete töötajate halduskoormust, võimaldades neil keskenduda ülesannetele seotud valdkondades, millel on suurem lisaväärtus; märgib, et lisaks on amet algatanud kvalifitseeritud e-allkirja ja ettevõtte vahendite ARESiga integreerimise katseprojektid; kutsub ametit üles tegema kindlaks rohkem sisemenetlusi, mida saaks automatiseerimise kaudu ühtlustada;

Personalipoliitika

12. märgib, et 31. detsembri 2022. aasta seisuga oli ametikohtade loetelu stabiilne ja täidetud 99,06 % ning liidu eelarves kinnitatud 212 ametnikust ja ajutisest teenistujast oli ametis 210 (sama, mis 2021. aastal); märgib, et 2022. aastal töötas ameti heaks ka 28 lepingulist töötajat ja 16 riikide lähetatud eksperti;

13. võtab teadmiseks, et ameti kõrgemas ja keskastme juhtkonnas valitseb sooline ebavõrdsus, sest 16st liikmest viis (31 %) on naised; võtab teadmiseks ameti haldusnõukogu soolise tasakaalu puudumise, kuna 57 liikmest 10 on naised (18 %); võtab lisaks teadmiseks ameti kogu töötajaskonna puuduliku soolise tasakaalu, kus 264 töötajast 99 on naised (38 %); tuletab meelde, et tuleb tagada sooline tasakaal, ja kutsub ametit üles arvestama seda aspekti seoses töötajate töölevõtmise ning kõrgema ja keskastme juhtide valimisega; väljendab heameelt selle üle, et amet on käivitanud soolise võrdõiguslikkuse tegevuskava aastateks 2022–2025, milles keskendutakse soolise tasakaalu ja võrdõiguslikkuse parandamisele pikas perspektiivis kvaliteedi alusel; palub, et komisjon ja liikmesriigid võtaksid ameti haldusnõukogu liikmete nimetamisel arvesse soolise tasakaalu tagamise tähtsust; julgustab ametit võtma vastu ka mitmekesisuse ja kaasamise harta ning jätkama osalemist algatustes, mis edendavad mitmekesisust ja kaasatust töökohal kõigil hierarhia tasanditel;

14. rõhutab, et lähetatud riiklike ekspertide värbamine on jätkuvalt keeruline, võttes arvesse raskusi liikmesriikidest ekspertide ligimeelitamisel; juhib tähelepanu sellele, et mõned ameti konkursid ebaõnnestusid; teeb ettepaneku anda ametisisestele lepingulistele töötajatele võimaluse liikuda üldise valikumenetluse raames edasi järgmisse tegevusüksusesse; märgib, et tõhususe suurendamise osas on ameti eesmärk parandada oma menetlusi, et suurendada oma tõhusust ja tulemuslikkust inimressursside ja rahaliste vahendite optimaalseks kasutamiseks, ning ta teeb selle nimel tööd;

15. väljendab heameelt selle üle, et töökohal toimuva ahistamise ennetamise kontekstis nimetati pärast kohustusliku koolituse edukat läbimist ametisse kuus uut usaldusnõunikku, kes on nüüd ametis selles rollis aktiivsed;

16. märgib, et amet käivitas personali, juhtkonna ja personalikomiteega konsulteerides personalistrateegia projekti, mille eesmärk on luua uutele töötajatele veebipõhine sisseelamisprogramm, ning hakkas tegema ettevalmistustöid seoses tööaega ja hübriidtööd käsitleva otsusega, mis pidi vastu võetama 2023. aastal; palub ametil hoida eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavat institutsiooni kursis nendes küsimustes tehtud edusammudega;

Huvide konfliktide ennetamine ja ohjamine ning läbipaistvus

17. võtab teadmiseks, et ameti haldusnõukogu liikmetel ja asendusliikmetel palutakse ametissenimetamisel ja igal aastal allkirjastada kohustuste ja konfidentsiaalsuse deklaratsioon ning teatada haldusnõukogu iga koosoleku alguses mis tahes (võimalikest) huvide konfliktidest, mida tuleb mis tahes päevakorrapunkti käsitlemisel arvesse võtta; märgib, et kõik töötajad (sealhulgas erimenetlustega seotud kõrgem juhtkond) peavad deklareerima (võimaliku) huvide konflikti erinevates menetlustes, nagu hanked ja töölevõtmine; võtab teadmiseks, et 2022. aastal andis üks valikukomisjoni liige töölevõtmismenetluses huvide konflikti juhtumist teada ja asjaolude analüüsi tulemusel liige asendati;

18. märgib, et amet on vastu võtnud EMSA haldusnõukogu huvide konflikti poliitika, kehtestades põhimõtted oma liikmete ja nende asendusliikmete erapooletuse ja sõltumatuse reguleerimiseks ning määratledes meetmed nende praktilise kohaldamise tagamiseks, et vältida ja leevendada riske, et varasemad, praegused või tulevased huvid võivad sobimatult mõjutada juhatuse liikmete erapooletust ja sõltumatust nende ülesannete täitmisel;

19. võtab teadmiseks asjaolu, et haldusnõukogu liikmete ja haldustöötajate elulookirjeldused on avaldatud ameti veebisaidil;

Muud kommentaarid

20. peab kiiduväärseks, et kooskõlas ameti riskijuhtimisraamistikuga ajakohastati ja täpsustati riskiregistrit 2022. aastal täielikult ning et selle käigus pöörati erilist tähelepanu võimalike pettustega seotud riskide ja üldiste võimaluste kindlakstegemisele; tunneb heameelt ka selle üle, et pärast Venemaa sissetungi Ukrainasse tehti kindlaks selle suure kriisiga seotud mitmed uued tuvastatud riskid ja võimalused ja lisati need ajakohastatud riskiregistritesse;

21. peab kiiduväärseks, et amet töötas välja mitmeid spetsiaalseid tooteid, et aidata liikmesriikidel ja komisjonil rakendada ELi sanktsioone seoses Venemaa Föderatsiooni sissetungiga Ukrainasse, näiteks teatades laevade sadamakülastustest konkreetsete lastide ja lippude puhul; väljendab ühtlasi heameelt selle üle, et amet on välja töötanud ja esitanud asjaomastele sidusrühmadele igakuise aruande selle kohta, kuidas Ukrainas toimuv mereliiklust ja -kaubandust mõjutab;

22. väljendab heameelt selle üle, et amet viis 2022. aastal läbi erinevaid keskkonnasäästlikumaks muutmisega seotud tegevusi, nagu ulatuslik keskkonnasäästlikumaks muutmise teavituskampaania, korduvkasutatava statsionaarse ruumi loomine, osalemine Euroopa liikuvusnädalal ja ruumide põhitemperatuuri alandamine talvehooajal;

23. tuletab meelde, et amet käivitas 2019. aastal Euroopa Meresõiduohutuse Ameti keskkonnahoidlikumaks muutmise projekti, et võtta kasutusele keskkonnajuhtimine, ning väliskontrolliauditi viimane etapp toimus 2022. aasta jaanuaris; märgib, et selle tulemusel sai amet EMASi märgise ja on avaldanud oma keskkonnaaruande;

24. märgib, et amet on tihendanud koostööd Euroopa Liidu Küberturvalisuse Ametiga, osaledes tulevase küberturvalisuse määruse tulevase rakendamise katseprojektis; märgib lisaks, et amet on tugevdanud koostööd CERT EUga, uuendades konkreetset teenustaseme kokkulepet, mis hõlmab nüüd rohkem meetmeid, näiteks julgeolekuhinnangute arvu suurendamist, ning pakkudes EMSA IT-taristu turvasündmuste reaalajas jälgimiseks juurdepääsu; märgib lisaks, et amet viib koos CERT EU ja nõukogu institutsioonidevaheliste turvateenuste osutajaga läbi korrapärase turvalisuse hindamise;

25. märgib, et amet on rakendanud eri meetmeid, et suurendada oma nähtavust ja veebipõhist kohalolekut, näiteks konverentside korraldamine, ameti põhitegevust ja pädevusi selgitavate videote jagamine, reaalajas voogedastus ja Euroopa Meresõiduohutuse Ameti avatud uste päeva kontseptsiooni käivitamine;

26. peab kiiduväärseks ameti võetud kohustust tõhustada oma mitmekeelset suhtlust, millega tagatakse parem kättesaadavus kõigile Euroopa kodanikele; märgib, et ameti viie aasta strateegia ning Euroopa merekeskkonna ja Euroopa meresõiduohutuse aruanded on nüüd kättesaadavad kõigis 24 ELi keeles;

27. rõhutab, kui oluline on ameti tegevus meresõidu turvalisuse valdkonnas, ning palub, et amet annaks komisjonile selles raamistikus toimuvate kontrollide käigus jätkuvat tehnilist abi vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 725/2004 ([2]) laevade ja sadamarajatiste turvalisuse tugevdamise kohta; rõhutab, et merendussektoris on küberintsidentide arv viimastel aastatel märkimisväärselt suurenenud;

28. nõuab merendussektori digitaliseerimise edendamist, hõlbustades andmete elektroonilist edastamist, toetades lihtsustamist ning pakkudes integreeritud mereseire- ja teadlikkuse suurendamise süsteeme ja teenuseid komisjonile ja liikmesriikidele;

29. rõhutab, et ELi laevastiku kasv (nii laevade arvu kui ka tonnaaži osas) on ülemaailmse laevastikuga võrreldes aeglasem ning et viimase viie aasta jooksul on ELi laevastiku kasv olnud 3,4 %, erinevalt ülemaailmsest laevastikust, mille kasvumäär oli oluliselt kõrgem, st 7 %;

30. viitab eelarve täitmisele heakskiidu andmise otsusele lisatud muude horisontaalsete tähelepanekute osas oma 11. aprilli 2024. aasta resolutsioonile ([3]) ametite tulemuste, finantsjuhtimise ja kontrolli kohta.

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta määrus (EÜ) nr 725/2004 laevade ja sadamarajatiste turvalisuse tugevdamise kohta (ELT L 129, 29.4.2004, lk 6).

([3]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2024)0280.